ROYAUME DE BELGIQUE.

AVIS DU CONSEIL D'ETAT.

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, deuxième chambre, saisi par le Ministre de la Justice, le 6 janvier 1966, d'une demande d'avis sur un projet de loi "modifiant le Code pénal et la loi du 17 avril 1878 contenant le titre préliminaire du Code de procédure pénale", a donné le 24 janvier 1966 l'avis suivant :

KONINKRIJK BELGIE.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, tweede kamer, de 6e januari 1966 door de Minister van Justitie verzocht hem van advies te dienen over een ontwerp van wet "tot wijziging van het Strafwetboek en van de wet van 17 april 1878 houdende de voorafgaande titel van het Wetboek van strafvordering", heeft de 24e januari 1966 het volgend advies gegeven :

Le projet ne précise pas le sens qu'il faut donner à l'expression "juridiction internationale" qui figure dans l'article ler.

Il existe des organisations internationales qui, en dehors de leurs fonctions juridictionnelles, ont également une compétence consultative qui leur permet de prononcer des avis qui peuvent, en certains cas, exercer une influence sur le règlement des litiges (Cour internationale de justice, Commission européenne des droits de l'homme).

\+

\+ \+

Le projet soumis à l'avis du Conseil d'Etat tend notamment à introduire dans le Code pénal un article 221bis.

Or, le projet de loi contenant le Code judiciaire adopté par le Sénat (Doc. parl. ,Ch. Repr. session 1964-1965, n° 1040-1, p. 336) prévoit déjà dans l'article 127 de son article 3, l'insertion dans le Code pénal d'un article 221bis nouveau qui a un tout autre objet. Cette disposition tend en effet à réprimer les fraudes ou les négligences graves commises en matière d'enregistrement littéral d'une enquête en matière civile.

De plus, les articles 128, 129, 130 et 131 de l'article 3 de ce même projet ont pour but de modifier les articles 222 et 223 du Code pénal, d'y insérer un article 223bis et de remplacer l'article 224, alinéa ler,

du même Code. Les dispositions qui prendraient ainsi place dans le Code pénal, se réfèrent à l'article 221bis qui y serait inséré.

\+

\+ +

Pour éviter une confusion avec les dispositions qui seraient introduites dans le Code pénal, livre II, titre III, chapitre V, par le projet de loi contenant le Code judiciaire, il est proposé d'insérer dans le livre II, titre III, du Code pénal un chapitre Vbis qui contiendrait les dispositions du § 1er de l'article 1er du projet.

L'exposé des motifs expose que les articles 223 et 224 du Code pénal seront applicables sans modification; le déplacement des dispositions du projet rend utile l'insertion d'un article énonçant expressément que les articles 223 et 224 s'appliqueront devant les juridictions internationales.

\+

\+ +

En conséquence, sous réserve de la suite que le Gouvernement donnera à l'observation formulée à propos de l'expression "juridiction internationale", et compte tenu de quelques modifications de forme qui ne nécessitent pas de commentaire, le texte suivant est proposé pour le projet:

Article 1er.-

Un chapitre Vbis, rédigé comme suit, est inséré dans le Code pénal, livre II, titre III :

"Chapitre Vbis. DES FAUSSES DECLARATIONS FAITES DEVANT LES JURIDICTIONS INTERNATIONALES.

Article 226bis. Sera puni d'un emprisonnement de deux mois à trois ans quiconque fait une fausse déclaration sous la foi du serment ou d'une promesse ou affirmation tenant lieu de serment devant une juridiction internationale, si la déclaration est faite sous une de ces formes, en vertu d'un accord conclu par la Belgique. Le coupable pourra, de plus, être condamné à l'interdiction conformément à l'article 33.

La poursuite ne pourra avoir lieu que sur dénonciation adressée à l'autorité belge par la juridiction internationale devant laquelle la fausse déclaration a été faite.

Article 226ter. Les dispositions des articles 223 et 224 sont applicables aux infractions commises devant les juridictions internationales".

Article 2.-

L'article 6 de la loi du 17 avril 1878 contenant le titre préliminaire du Code de procédure pénale, modifié par les lois du 4 août 1914 et du 12 juillet 1932, est complété par la disposition suivante :

"4° d'un délit prévu par l'article 226bis du Code pénal ou d'une infraction prévue par l'article 223 du même Code, connexe à un tel délit".

.../...

Article 3.-

L'article 10 de la même loi, modifié par les lois du 12 juillet 1932, du 19 juillet 1934 et du 2 avril 1948, est complété par la disposition suivante :

"5° un délit prévu par l'article 226bis du Code pénal ou une infraction prévue par l'article 223 du même Code, connexe à un tel délit".

Het ontwerp zegt niet welke betekenis moet worden gegeven aan de in artikel 1 gebruikte termen "internationaal gerecht" en "internationale rechter".

Er bestaan internationale organisaties die, buiten hun jurisdictionele taak, ook adviserende bevoegdheid hebben krachtens welke zij adviezen kunnen uitbrengen, die in sommige gevallen de geschillenberechting kunnen beïnvloeden (Internationaal Gerechtshof, Europese Commissie voor de rechten van de mens).

\+

\+ \+

Het ontwerp waarover 's Raads advies wordt gevraagd, bedoelt onder meer, in het Strafwetboek een artikel 221bis in te voegen.

Maar het inmiddels door de Senaat goedgekeurde ontwerp van wet houdende het Gerechtelijk Wetboek (gedr. st., Kamer van Volksvertegenwoordigers, zitting 1964-1965, nr 1040-1, blz. 336) bevat al in zijn artikel 3 een artikel 127, dat in het Strafwetboek een nieuw artikel 221bis met een geheel ander onderwerp invoegt. Die bepaling stelt straf op bedrog of ernstige nalatigheid bij het woordelijk opnemen van een getuigenverhoor in burgerlijke zaken.

Bovendien hebben de artikelen 128, 129, 130 en 131 van artikel 3 van datzelfde ontwerp tot doel, in het Strafwetboek de artikelen 222 en 223 te wijzigen,

een artikel 223bis in te voegen en artikel 224, eerste lid, te vervangen. De bepalingen die hierdoor een plaats in het Strafwetboek zouden krijgen, verwijzen naar artikel 221bis dat er zou worden ingevoegd.

\+

\+ +

Om verwarring te voorkomen met de bepalingen die in het Strafwetboek, boek II, titel III, hoofdstuk V, zouden worden ingevoegd door het ontwerp van wet houdende het Gerechtelijk Wetboek, wordt voorgesteld in boek II, titel III, van het Strafwetboek een hoofdstuk Vbis in te voegen met de bepalingen van § 1 van artikel 1 van het onderhavige ontwerp.

De memorie van toelichting zegt dat de artikelen 223 en 224 van het Strafwetboek zonder wijziging toepasselijk zullen zijn; nu de bepalingen van het ontwerp een andere plaats toegewezen krijgen, zegge men in een in te voegen artikel uitdrukkelijk dat de artikelen 223 en 224 van toepassing zullen zijn voor de internationale gerechten.

\+

\+ +

Onder voorbehoud van het gevolg dat de Regering zal geven aan de opmerking in verband met de termen "internationaal gerecht" - "internationale rechter", wordt daarom de volgende lezing voorgesteld, die ook enkele niet nader te commentariëren vormwijzigingen bevat.

.../...

Artikel 1.-

In het Strafwetboek, boek II, titel III, wordt een hoofdstuk Vbis ingevoegd, luidend als volgt :

"HOOFDSTUK VBIS. - VALSE VERKLARINGEN AFGELEGD VOOR INTERNATIONALE GERECHTEN.

Artikel 226bis. Met gevangenisstraf van twee maanden tot drie jaar wordt gestraft hij die voor een internationaal gerecht een valse verklaring onder eed of onder een daarvoor in de plaats tredende belofte of bevestiging aflegt, als de verklaring in een van die vormen is afgelegd, op grond van een door België gesloten overeenkomst. De schuldige kan bovendien tot ontzetting worden veroordeeld overeenkomstig artikel 33.

Geen vervolging vindt plaats dan op een aan de Belgische overheid gerichte klacht van het internationaal gerecht voor hetwelk de valse verklaring is afgelegd.

Artikel 226ter. De bepalingen van de artikelen 223 en 224 zijn van toepassing op de misdrijven gepleegd voor de internationale gerechten".

Artikel 2.-

Artikel 6 van de wet van 17 april 1878 houdende de voorafgaande titel van het Wetboek van strafvordering, gewijzigd bij de wetten van 4 augustus 1914 en 12 juli 1932, wordt met de volgende bepaling aangevuld :

.../...

"4° aan een wanbedrijf bepaald in artikel 226bis van het Strafwetboek of aan een misdrijf bepaald in artikel 223 van hetzelfde Wetboek, dat met zulk een wanbedrijf samenhangt".

Artikel 3.-

Artikel 10 van dezelfde wet, gewijzigd bij de wetten van 12 juli 1932, 19 juli 1934 en 2 april 1948, wordt met de volgende bepaling aangevuld :

"5° een wanbedrijf bepaald in artikel 226bis van het Strafwetboek of een misdrijf bepaald in artikel 223 van hetzelfde Wetboek, dat met zulk een wanbedrijf samenhangt".

La chambre était composée de — De kamer was samengesteld uit

Messieurs : de Heren :	G. HOLOYE,	conseiller d'Etat, staatsraad,	président, voorzitter,
	G. VAN BUNNEN, J. MASQUELIN,	conseillers d'Etat, staatsraden,	
	Ch. VAN REEPINGHEN, P. DE VISSCHER,	assesseurs de la section de législation, bijzitters van de afdeling wetgeving,	
	G. DE LEUZE,	greffier adjoint, adjunct-griffier,	greffier. griffier.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de M. G. VAN BUNNEN.

Le rapport a été présenté par M. E. JOACHIM, auditeur général.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. G. VAN BUNNEN.

Het verslag werd uitgebracht door de H. E. JOACHIM, auditeur-generaal.

LE GREFFIER - DE GRIFFIER, — LE PRESIDENT - DE VOOZITTER,

(s) G. DE LEUZE. — (s) G. HOLOYE.